

Avaldatud eesti keeles: aprill 2024

Jõustunud Eesti standardina: mai 2016

Muudatus A1 jõustunud Eesti standardina: detsember 2021

KESKKONNAMÄRGISED JA -TEATISED
Isedeklareeritavad keskkonnaväited (II tüüpi
keskkonnamärgistamine)

Environmental labels and declarations
Self-declared environmental claims (Type II
environmental labelling)
(ISO 14021:2016+ ISO 14021:2016/Amd 1:2021)

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN ISO 14021:2016 ja selle muudatuse A1:2021 ingliskeelsete tekstide sisu poolest identne konsolideeritud tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastu võetud originaalversioonidel. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles mais 2016;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2024. aasta aprillikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 33 „Juhtimissüsteemid ja vastavushindamine“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on tõlkinud Kadri Tomingas, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 33.

Standardimuudatuse tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 33 „Juhtimissüsteemid ja vastavushindamine“, standardimuudatuse tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus.

Standardimuudatuse on tõlkinud Kadri Koemets, standardimuudatuse on heaks kiitnud EVS/TK 33.

Sellesse standardisse on muudatus A1 sisse viidud ja tehtud muudatused tähistatud sümbolitega **A1** **A1**.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN ISO 14021:2016 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 13.04.2016, muudatuse A1 28.07.2021.

Date of Availability of the European Standard EN ISO 14021:2016 is 13.04.2016 and the Date of Availability of the Amendment A1 is 28.07.2021.

See standard on Euroopa standardi EN ISO 14021:2016 ja selle muudatuse A1 eestikeelne [et] konsolideeritud versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] consolidated version of the European Standard EN ISO 14021:2016 and its Amendment A1. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 13.020.50

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

**Environmental labels and declarations - Self-declared
environmental claims (Type II environmental labelling)
(ISO 14021:2016 + ISO 14021:2016/Amd 1:2021)**

Marquage et déclarations environnementaux -
Autodéclarations environnementales (Étiquetage de
type II) (ISO 14021:2016 +
ISO 14021:2016/Amd 1:2021)

Umweltkennzeichnungen und -deklarationen -
Umweltbezogene Anbietererklärungen
(Umweltkennzeichnung Typ II) (ISO 14021:2016 +
ISO 14021:2016/Amd 1:2021)

This European Standard was approved by CEN on 20 January 2016. Amendment A1 was approved by CEN on 1 June 2021.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard and its amendment the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard and its Amendment A1 exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA.....	4
☐ ^{A1} MUUDATUSE A1 EUROOPA EESSÕNA ☐ ^{A1}	4
EESSÕNA.....	5
☐ ^{A1} MUUDATUSE AMD1 EESSÕNA ☐ ^{A1}	6
SISSEJUHATUS.....	7
1 KÄSITLUSALA.....	8
2 NORMIVIITED.....	8
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	8
3.1 Üldmõisted.....	8
3.2 Isedeklareeritavates keskkonnaväidetes üldiselt kasutatavad valikmõisted.....	11
4 ISEDEKLAREERITAVATE KESKKONNAVÄIDETE EESMÄRK	12
5 NÕUDED KÕIGILE ISEDEKLAREERITAVATELE KESKKONNAVÄIDETELE	12
5.1 Üldist.....	12
5.2 Seos standardiga ISO 14020.....	12
5.3 Ebamäärased või mittespetsiifilised väited	12
5.4 Väited „...vaba“	12
5.5 Jätkusuutlikkusega seotud väited	12
5.6 Seletuste kasutamine.....	13
5.7 Erinõuded.....	13
5.8 Sümbolite kasutamine keskkonnaväidete tegemisel	14
5.9 Muu teave või muud väited.....	14
5.10 Erisümbolid	14
5.10.1 Üldnõuded.....	14
5.10.2 Möbiuse leht.....	14
6 HINDAMISE JA VÄIDETE TÕENDAMISE NÕUDED	15
6.1 Väitja vastutus.....	15
6.2 Hindamismetoodika usaldusväärsus.....	15
6.3 Võrdlusväidete hindamine.....	15
6.4 Meetodite valik.....	16
6.5 Teabele juurdepääs	16
7 ERINÕUDED VALITUD VÄIDETELE.....	17
7.1 Üldist.....	17
7.2 Komposteeritav	17
7.2.1 Mõiste kasutamine	17
7.2.2 Kvalifitseerumine.....	18
7.2.3 Hindamismetoodika.....	18
7.3 Lagundatav	19
7.3.1 Mõiste kasutamine	19
7.3.2 Kvalifitseerumine.....	19
7.3.3 Hindamismetoodika.....	19
7.4 Ettenähtud demonteerimiseks.....	19
7.4.1 Mõiste kasutamine	19
7.4.2 Kvalifitseerumine.....	19
7.4.3 Hindamismetoodika.....	20
7.5 Pikema kasutuseaga toode.....	20
7.5.1 Mõiste kasutamine	20
7.5.2 Kvalifitseerumine.....	20

7.5.3	Hindamismetoodika	20
7.6	Taaskasutatud energia	20
7.6.1	Mõiste kasutamine	20
7.6.2	Kvalifitseerumine.....	21
7.6.3	Hindamismetoodika	21
7.7	Ringlussevõetav.....	21
7.7.1	Mõiste kasutamine	21
7.7.2	Kvalifitseerumine.....	21
7.7.3	Sümboli kasutamine	22
7.7.4	Hindamismetoodika	22
7.8	Ringlussevõetud koostisosa	22
7.8.1	Mõiste kasutamine	22
7.8.2	Kvalifitseerumine.....	23
7.8.3	Sümboli kasutamine	23
7.8.4	Hindamismetoodika	24
7.9	Väiksem energiatarbimine.....	24
7.9.1	Mõiste kasutamine	24
7.9.2	Kvalifitseerumine.....	24
7.9.3	Hindamismetoodika	24
7.10	Väiksem ressursikasutus.....	24
7.10.1	Mõiste kasutamine	24
7.10.2	Kvalifitseerumine.....	25
7.10.3	Hindamismetoodika	25
7.11	Väiksem veetarbimine.....	25
7.11.1	Mõiste kasutamine	25
7.11.2	Kvalifitseerumine.....	26
7.11.3	Hindamismetoodika	26
7.12	Korduskasutatav ja korduvtäidetav.....	26
7.12.1	Mõistete kasutamine	26
7.12.2	Kvalifitseerumine.....	26
7.12.3	Hindamismetoodika	26
7.13	Jäätmete vähendamine	27
7.13.1	Mõiste kasutamine	27
7.13.2	Kvalifitseerumine.....	27
7.13.3	Hindamismetoodika	27
7.14	Taastuv materjal.....	27
7.14.1	Termini kasutamine.....	27
7.14.2	Kvalifitseerumine.....	27
7.14.3	Hindamismetoodika	28
7.15	Taastuenergia	28
7.15.1	Termini kasutamine.....	28
7.15.2	Kvalifitseerumine.....	28
7.15.3	Hindamismetoodika	28
7.16	Jätkusuutlikkus.....	28
7.16.1	Termini kasutamine.....	28
7.17	Kasvuhoonegaaside emissioonidega seotud väited	29
7.17.1	Üldine.....	29
7.17.2	Toote süsiniku jalajälg (CFP) ja osaline toote süsiniku jalajälg (osaline CFP)	29
7.17.3	Süsinikuneutraalne	29
	Lisa A (teatmelisa) Ringlussevõtusüsteemi lihtsustatud diagramm	31
	Kirjandus.....	32

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN ISO 14021:2016) on koostanud tehniline komitee ISO/TC 207 „Environmental management“.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2016. a oktoobriks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2016. a oktoobriks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN [ja/või CENELEC] ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument asendab standardit EN ISO 14021:2001.

Standard on koostatud mandaadi alusel, mille on Euroopa Standardimiskomiteele (CEN) andnud Euroopa Komisjon ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

Jõustumisteade

CEN on standardi ISO 14021:2016 teksti muutmata kujul üle võtnud standardina EN ISO 14021:2016.

A1 MUUDATUSE A1 EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN ISO 14021:2016/A1:2021) on koostanud tehniline komitee ISO/TC 207 „Environmental management“ koostöös CCMC-ga.

Euroopa standardi EN ISO 14021:2016 muudatusele tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2022. a jaanuariks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2022. a jaanuariks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

Igasugune tagasiside ja küsimused selle dokumendi kohta tuleks suunata dokumendi kasutaja rahvuslikule standardimisorganisatsioonile / rahvuslikule komiteele. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav CEN-i veebilehtedelt.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Põhja-Makedoonia Vabariik, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

Jõustumisteade

CEN on standardimuudatuse ISO 14021:2016/Amd 1:2021 teksti muutmata kujul üle võtnud standardimuudatusena EN ISO 14021:2016/A1:2021. **A1**

EESSÕNA

ISO (International Organization for Standardization) on ülemaailmne rahvuslike standardimisorganisatsioonide (ISO rahvuslike liikmesorganisatsioonide) föderatsioon. Tavaliselt tegelevad rahvusvahelise standardi koostamisega ISO tehnilised komiteed. Kõigil rahvuslikel liikmesorganisatsioonidel, kes on mingi tehnilise komitee pädevusse kuuluvast valdkonnast huvitatud, on õigus selle komitee tegevusest osa võtta. Selles töös osalevad ka ISO-ga seotud rahvusvahelised riiklikud organisatsioonid ning vabaühendused. Kõigis elektrotehnika standardimist puudutavates küsimustes teeb ISO tihedat koostööd Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoniga (IEC).

Selle dokumendi väljatöötamiseks kasutatud ja edasiseks haldamiseks mõeldud protseduurid on kirjeldatud ISO/IEC direktiivide 1. osas. Eriti tuleb silmas pidada eri heakskiidukriteeriumeid, mis on eri liiki ISO dokumentide puhul vajalikud. See dokument on kavandatud ISO/IEC direktiivide 2. osas esitatud toimetamisreeglite kohaselt (vt www.iso.org/directives).

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. ISO ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest. Dokumendi väljatöötamise jooksul väljaselgitatud või selgunud patendiõiguste üksikasjad on esitatud peatükis „Sissejuhatus“ ja/või ISO-le saadetud patentide deklaratsioonide loetelus (vt www.iso.org/patents).

Mis tahes selles dokumendis kasutatud ärid nimed on kasutajate abistamise eesmärgil esitatud teave ja ei kujuta endast toetusavaldust.

Selgitused vastavushindamisega seotud ISO eriomaste terminite ja väljendite kohta ning teave selle kohta, kuidas ISO järgib WTO tehniliste kaubandustöke lepingus sätestatud põhimõtteid, on esitatud järgmisel aadressil: [Foreword - Supplementary information](#).

Selle dokumendi eest vastutab tehnilise komitee ISO/TC 207 „Environmental management“ alamkomitee SC 3 „Environmental labelling“.

See teine väljaanne tühistab ja asendab esimest väljaannet (ISO 14021:1999) ning kujutab endast väheste muudatustega uustöötlust. See sisaldab ka muudatust ISO 14021:1999/Amd 1:2011.

A1 MUUDATUSE AMD1 EESSÕNA

ISO (International Organization for Standardization) on ülemaailmne rahvuslike standardimisorganisatsioonide (ISO rahvuslike liikmesorganisatsioonide) föderatsioon. Tavaliselt tegelevad rahvusvahelise standardi koostamisega ISO tehnilised komiteed. Kõigil rahvuslikel liikmesorganisatsioonidel, kes on mingi tehnilise komitee pädevusse kuuluvast valdkonnast huvitatud, on õigus selle komitee tegevusest osa võtta. Selles töös osalevad ka ISO-ga seotud rahvusvahelised riiklikud organisatsioonid ning vabaühendused. Kõigis elektrotehnika standardimist puudutavates küsimustes teeb ISO tihedat koostööd Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoniga (IEC).

Selle dokumendi väljatöötamiseks kasutatud ja edasiseks haldamiseks mõeldud protseduurid on kirjeldatud ISO/IEC direktiivide 1. osas. Eriti tuleb silmas pidada eri heakskiidukriteeriumeid, mis on eri liiki ISO dokumentide puhul vajalikud. See dokument on kavandatud ISO/IEC direktiivide 2. osas esitatud toimetamisreeglite kohaselt (vt www.iso.org/directives).

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. ISO ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest. Dokumendi väljatöötamise jooksul väljaselgitatud või selgunud patendiõiguste üksikasjad on esitatud peatükis „Sissejuhatus“ ja/või ISO-le saadetud patentide deklaratsioonide loetelus (vt www.iso.org/patents).

Mis tahes selles dokumendis kasutatud äriline käibenimi on kasutajate abistamise eesmärgil esitatud teave ja ei kujuta endast toetusavaldust.

Selgitused standardite vabatahtliku kasutuse ja vastavushindamisega seotud ISO eriomaste terminite ja väljendite kohta ning teave selle kohta, kuidas ISO järgib WTO tehniliste kaubandustõkete lepingus sätestatud põhimõtteid, on esitatud järgmisel aadressil: www.iso.org/iso/foreword.html.

Dokumendi on koostanud tehnilise komitee ISO/TC 207 „Environmental management“ alamkomitee SC 3 „Environmental labelling“ koostöös Euroopa Standardimiskomitee (CEN) tehnilise komiteega CEN/SS S26 „Environmental management“ ISO ja CEN-i vahelise tehnilise koostöö lepingu kohaselt (Viini leping).

Igasugune tagasiside või küsimused selle dokumendi kohta tuleks suunata dokumendi kasutaja rahvuslikule standardimisorganisatsioonile. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav veebilehelt www.iso.org/members.html. **A1**

SISSEJUHATUS

Keskkonnaväidete laialdane kasutuselevõtt on tekitanud vajaduse keskkonnamärgistamise standardite järele, mis nõuavad, et selliste väidete esitamisel võetaks arvesse toote olulusringi kõiki asjakohaseid aspekte.

Isedeklareeritavaid keskkonnaväiteid võivad esitada nii tootjad, importijad, turustajad, jaemüüjad või kes tahes muu, kes sellistest väidetest tõenäoliselt kasu saab. Tooteid käsitlevad isedeklareeritavad keskkonnaväited võivad olla seletused, sümbolid või graafika tootel või pakendi märgistel või tootealases kirjanduses, tehnilistes bülletäänides, reklaamis, teleturunduses ning digitaalsetes või elektroonilistes massiteabevahendites nagu Internet.

Isedeklareeritavate keskkonnaväidete puhul on oluline usaldusväärsuse kinnitus. Tõendamise korralik läbiviimine on tähtis, et vältida negatiivset mõju turule, milleks on kaubandustõkked ja ebaõiglane konkurents mitteusaldusväärsete ja petlike keskkonnaväidete tagajärjel. Keskkonnaväidete esitajate kasutatav hindamismetoodika peab olema selge, läbipaistev, teaduslikult põhjendatud ja dokumenteeritud, et toodete ostjad või potentsiaalsed ostjad saaks olla kindlad väidete kehtivuses.

1 KÄSITLUSALA

See rahvusvaheline standard määrab kindlaks isedeklareeritud keskkonnaväidete, sh seletuste, sümbolite ja graafika nõuded toodete puhul. Lisaks kirjeldab standard keskkonnaväidetes üldiselt kasutatavaid mõisteid ja määratleb nende kasutuse. Samuti kirjeldab see rahvusvaheline standard isedeklareeritavate keskkonnaväidete üldist hindamis- ja tõendamismetoodikat ning selle standardi valitud väidete eri hindamis- ja tõendamismeetodeid.

See rahvusvaheline standard ei välista, asenda ega muuda mingil viisil seadusjärgselt nõutavat keskkonnateavet, -nõudeid või -märgistamist või mis tahes muid kohaldatavaid õiguslikke nõudeid.

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt loetletud dokumendid, mille kohta on standardis esitatud normiviited, on kas terveniisti või osaliselt vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

ISO 7000. Graphical symbols for use on equipment — Registered symbols

ISO 14020. Environmental labels and declarations — General principles

A1 ISO 14026. Environmental labels and declarations — Principles, requirements and guidelines for communication of footprint information **A1**

A1 ISO 14067. Greenhouse gases — Carbon footprint of products — Requirements and guidelines for quantification **A1**

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

A1 Standardi rakendamisel kasutatakse standardis ISO 14067 ning allpool esitatud termineid ja määratlusi.

ISO ja IEC hoiavad alal standardimisel kasutamiseks olevaid terminoloogilisi andmebaase järgmistel aadressidel:

- ISO veebipõhine lugemisplatvorm: kättesaadav veebilehelt <https://www.iso.org/obp/>;
- IEC Electropedia: kättesaadav veebilehelt <http://www.electropedia.org/>. **A1**

3.1 Üldmõisted

3.1.1

biomass (*biomass*)

bioloogilise päritoluga materjal, välja arvatud geoloogilistes formatsioonides olev materjal, fossiilseks muundatud materjal ning turvas

MÄRKUS See hõlmab orgaanilisi aineid (nii elus kui eluta), mis on maapinna all või peal, nt puud, põllukultuurid, rohi, metsavaris, vetikad, loomad ja bioloogilise päritoluga jäätmed, nt väetis.

3.1.2

ühendtoode (*co-product*)

kaks või enam ühes protsessis valmistatud toodet

[ALLIKAS: ISO 14040:2006, 3.10, muudetud]